

ALI BANISADR

DE KUNST VAN SENSATIE

ROBERT HOBBS

Sinds Ali Banisadr in 2006 zijn kenmerkende benadering van schilderen introduceerde, voorzag hij schrijvers over kunst royaal met namen van oude en moderne meesters, wiens werken van grote invloed zijn geweest op zijn kunst. 'Toen hij schilderen van sommige van deze oude meesters bestudeerde, onderscheidde Banisadr daarin elementen die doorwerken op kunstwerken uit de twintigste eeuw. Hij vond bijvoorbeeld dat Jheronimus Bosch vreemde hybridevormen anticipeeren op Salvador Dalí's surrealistische en dat Diego Velasquez 'buiten-gewone en summere penseelvoering vooruitloopt op Willem de Koonings gebarende stijl. Dit omkeerproces van de geschiedenis waarbij aan schilderen van oude meesters een soevereiniteit wordt toegekend in plaats van de voor moderne en postmoderne kunstenaars meer gangbare praktijk van het bijsturen van gevestigde werkwijzen om zich te onderscheiden, heeft een effect gehad op zelfs de meest scherpzinnige en kritische kunst-historische stukken over Banisadr's kunst. Daardoor hebben discussies over zijn verbondenheid met oude werken soms de erkenning van zijn significante bijdrage aan de moderne schilderkunst overschaduwed. Om deze reden zal ik kijken naar hoe zijn vaak verkondigde, maar zelden geanalyseerde *synesthetische* hem in staat heeft gesteld om zich te focussen op energie en ritme als cruciale aspecten van zijn vernieuwende kunst.²

Ik beschouw synesthetische als interzintuiglijke modaliteiten en daarmee geïntensiverde gewaarwordingen.

Bij deze analyse zal ik uitgaan van verschillende theorieën van de Franse filosoof Gilles Deleuze uit zijn monografie (1981) over de Britse schilder Francis Bacon, met als ondertitel *The Logic of Sensation*³ om Banisadr's kunst te plaatsen. Deze theorieën zijn voorgedragen door de Franse filosoof Gilles Deleuze in zijn monografie uit 1981 over de Britse schilder Francis Bacon, met als ondertitel *The Logic of Sensation*. Dit boek is Deleuzes eerste werk na zijn samenwerking met de Lacaniaans geschoolde psychiater Félix Guattari. Het wijdt niet alleen zijn laatste periode in, toen hij zich voornamelijk concentreerde op esthetische kwesties, maar het blijft ook een van zijn belangrijkste teksten over dit onderwerp. Deleuze ziet *sensatie*, die beschouwd kan worden als het equivalent van Banisadr's *energie*, als vervanger

FOREIGN LANDS

THE ART OF SENSATION

ROBERT HOBBS

Since Ali Banisadr innovated his distinctive approach to painting in 2006, he has generously furnished art writers with names of old and modern masters' whose works have had an impact on his art. 'When studying paintings by some of these old masters, Banisadr has discerned elements in them that foreshadow twentieth-century works of art: he has found, for example, that Hieronymus Bosch's strange hybrid anticipates Salvador Dalí's Surrealism, and Diego Velasquez's signal and summary brushwork antedates Willem de Kooning's gestural style. This process of reversing history so that agency is lodged in the predicative sovereignty of old master paintings rather than in the usual practice of modern and postmodern artists' redirecting established modes of working to achieve distinctly new ends has had an effect on even the most perceptive critical and art-historical writing on Banisadr's art. Consequently, discussions of his connections with past works have at times overshadowed recognition of his substantial contribution to contemporary painting. For this reason, I will look at how his often proclaimed, yet rarely analyzed *synesthesia*—understood in terms of inter-sense modalities and intensified sensations—has enabled him to focus on *energy* and *rhythm* as crucially important aspects of his innovative art.² I consider synesthesia to constitute inter-sense modalities and thus intensified sensations.

In undertaking this analysis, I will rely on several theories advanced by French philosopher Gilles Deleuze in his 1981 monograph on British painter Francis Bacon, subtitled *The Logic of Sensation*, as diagnostics for investigating and placing in relief Banisadr's contributions.³ This book is Deleuze's first work after his collaborations with the Lacanian trained psychiatrist Félix Guattari, and it not only inaugurates his last period when he focused primarily on aesthetic issues, but it also remains one of his most important texts on this topic. Deleuze views *sensation*, which can be regarded

